
metafora
Úžasný
život a lásky
Nelly
Carterové
BRIONNI NWOSU
Přeložila Veronika Lásková

Ukázka z knihy:

„Dám ti druhou šanci, po které toužíš. Opravdovou šanci poznat život, nejen chatrče otroků. Věnuju ti rovnou několik životů na svobodě a dar, že ti budou rozumět všude, kam přijdeš. A ty pro mě budeš psát. Dokaž mi ty svoje vznešené řeči o vykoupení a lásce –“

„A co ztratím?“ přerušila ho.

Smrtonoš se opřel na židli, ale její neuctivé chování v něm zvědavost spíš ještě znásobilo. Pomalu se mu v koutku úst začal rýsovat úsměv.

„Nebudeš mít potomstvo. Žádnou rodinu. Nezanecháš na téhle zemi hmatatelný odkaz. Jenom slova, která pro mě napíšeš. A nesmíš o naší úmluvě nikomu nic prozradit.“ Roztáhl širokou hnědou dlaň, jak ho ten nápad samotného nadchl. „Co ty na to?“

„Tato prvotina je potvrzením síly světla v temných časech a nezbytnosti naděje. Skvěle propracované charaktery postav i věrohodně vykreslená místa v průběhu historie čtenáře vtáhnou a udrží až do úplného konce.“

– Book List

BRIONNI NWOSU

Úžasný život a lásky NELLY CARTEROVÉ

Přeložila Veronika Lásková

metafora

Tento příběh je smyšlený. Jména, postavy, organizace, místa, události a příhody jsou buď výplodem autorčiny fantazie, nebo jsou použity fiktivně. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami, ať už živými, či mrtvými, je čistě náhodná.

Text copyright © 2025 by Electric Postcard Entertainment, Inc.
Published in association with Electric Postcard Entertainment, Inc.
Translation © Veronika Lásková, 2026
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2026

All rights reserved

ISBN 978-80-271-8698-3 (ePub)
ISBN 978-80-271-8697-6 (pdf)
ISBN 978-80-7625-917-1 (print)

Věnováno Samovi, který uvěřil.
A taky mé mamince, která uvěřila jako první.

DOHODA

Savannah – červen 1784

PROLOG

Smrtonoš zvolna kráčel po silnici k usedlosti Hampstead House – rovnoměrným krokem, všechny údy dokonale uvolněné.

Vysoko na obloze odměřovalo čas jasné červnové slunce a zahřívalo svými paprsky první hebké zelené výhonky bavlny, které vyrážely na polích. Na obzoru líně kroužili tři supi jako černé šrámy na modré obloze a postupně se snášeli níž k vyhlédnuté kořisti. Vykonávali svou práci stejně jako on.

Zjevil se před chvílí vedle blátivé cesty, celé rozryté od kol povozů a spousty kopyt, aby si došel pro další duši.

Kůže opálená do bronzova se mu v letním světle leskla a svaly se pod ní napínaly stejně jako na těle nebožáka, kterého si právě vyzvedl na fazendě poblíž Ria de Janeira. Býval to krásný muž, než ho rozdrtil objemný náklad cukrové třtiny.

Smrtonošovi se jeho postava natolik zalíbila, že si ji dočasně přivlastnil a dostavil se v ní i sem, mezi močálovité mokřady v okolí města Savannah v Georgii, aby se opět ujal svých povinností. Napadlo ho postupně zkoušet různá těla, protože se neustále snažil přijít lidem na kloub.

Ačkoli v sobě neměl pranic lidského, při práci přicházel s tímto plemenem do styku neustále. A lidé ho odjakživa přiváděli k údivu. Většinou to byli nepořádní, zmatení a krutí tvorové a on doufal, že když na sebe bude brát jejich podobu, podaří se mu vnímat svět jejich

očima a snad konečně pochopí, proč se chovají tak barbarsky nejen k sobě navzájem, ale často i ke všemu živému na zemi. Zatím se přikláněl k názoru, že prostě jednají iracionálně, protože stále nenacházel odpovědi, tedy aspoň ne takové, které by ho uspokojily.

Jenže z nápadu se mezitím stal zvyk, a tak se v lidské podobě zjevoval nadále.

Na okraji silnice se na chvíli zastavil a rozhlédl se po kraji, který mu rozhodně nebyl cizí. Letos v létě se tudy prohnala epidemie tyfu a žluté zimnice: nemoc nepozorovaně prosakovala z močálů do pitné vody, vplížila se do panského domu z bíle omítnutého dřeva a vyžádala si nejdřív život majitele a jeho mladé manželky, načež vklouzla i do chatrčí, jež byly rozesety po okolních polích a každou obklopovala malinká zahrádka. Smrtonoš si už z každé odvedl jednu dvě duše a zanechával po sobě řady kopečků z červené hlíny, které označovaly místo jejich pozemského odpočinku.

A teď se blížila poslední hodinka další z nich.

Vždycky se někomu někde blížila poslední hodinka.

Obracel ten problém už dlouho ze všech stran a konečně přišel na možné řešení.

Připadalo mu dokonalé.

Zbývalo jen vymyslet vhodný způsob, jak ho provést.

Vtom ho ze zamyšlení vytrhl rachot kopyt, jak se k němu s kodrcáním blížil povoz. Dřevěná kola se zarývala do hustého bahna, žalostně vyhlížející hnědá kobyla klopýtala, zápasila s těžkým nákladem a vystouplá žebra se jí ztěžka nadouvala, jako by každý nádech měl být její poslední.

Kočí jménem Murray nebral na stav zvířete ohledy a znovu ho šlehl bičem, až se na hnědém zadku objevil rudý šrám. Hrbil se nad opratěmi, pušku položenou u nohou, a kalným zrakem neustále těkal po prázdné cestě před sebou. Smrtonoš ho nevzrušeně sledoval a viděl především nákazu skrytou v hloubi jeho útrob.

Brzy ho sevřou křeče a bolesti, které mu rozervou vnitřnosti na kusy, až bude žadonit o rychlý konec. Toho se Murray dočká koncem týdne, kdy se bude zmítat a lapat po dechu v kaluži krve a zvratků.

V tuto chvíli však kočí o svém osudu neměl ani tušení, jen znovu práskl bičem a se zaťatými zuby hnal ubohé zvíře dál a dál, přičemž mu levá ruka nervózně poškubávala.

Jeho náklad na tom nebyl o nic líp.

Černoch jménem Scipio ležel na podlaze vozu schoulený mezi pilinami, mohutné hnědé ruce a nohy spoutané provazy a oči zavřené. Z rány na hlavě mu crčela krev, po pažích se mu až k ramenům plazily zlostné šrámy, bílou plátěnou košili měl roztrhanou na cáry a krvavé skvrny na ní kvetly jako vlčí máky uprostřed léta, takže bylo jasné, že i jeho si smrt vezme dřív, než se den nachýlí k večeru.

Smrtonoš se díval, jak povoz kodrcá na své neblahé pouti.

Zaplavil ho zvláštní pocit, jako bolestivá vlna horka – vědomí toho, co jejich blízký odchod ze světa znamená pro něj.

Práci a zase práci.

Další duše, které si musí vyzvednout a převézt na druhý břeh.

Zase a znovu.

Až na věky.

Všelijaké epidemie lidský rod jakžtakž držely na uzdě a odváděly do posmrtného života naráz celé zástupy, aniž se on musel příliš namáhat, jenže pak se lidé vždycky objevili znovu v ještě větším množství než dřív a opět dělali rámus, kuli pikle a dopouštěli se ukrutností – neustále se navzájem vraždili v nekonečných válkách, uprostřed špíny a moru, a jejich násilí a krutost nebraly konce.

Vždyť i nyní bez přestání vymýšleli nové způsoby zabíjení.

Děla.

Muškety.

Amputace.

Kolik vojáků si už musel vyzvednout z vojenských špitálů, kde to páchlo shnilým masem a chirurg odsekával raněným končetiny? A kolik jich posbíral na bitevním poli? Tam, kde dřív hynuly desítky duší, jich teď naráz padaly rovnou stovky. Jeden by si myslel, že sbírat je hromadně bude snazší, ale on si prostě nikdy neodpočinul.

Tolik bezdůvodně zmařených životů.

Nebylo by lepší je vyhladit všechny jednou provždy? ptal se v duchu Smrtonoš. Stačila by poslední velká morová rána a svět by od nich měl nadobro pokoj.

Znamenalo by to sice nejdřív obrovskou dřinu, ale jistě by pak bylo na světě líp. Časem by mohlo lidstvo vzniknout znovu, v lepší podobě. To by pochopitelně už nebyla jeho věc. Ale přece jen by se mu pak pracovalo líp. Podle jeho soudu z nich v současnosti nestojí za záchranu ani jediný.

Promýšlel svůj plán, zatímco tichým a jistým krokem odbočil na známou cestu, kde mu společnost dělal jen bzukot much a pištění komárů.

Jinak před ním všechno živé prchalo. Ptáci přestávali švitořit, jeleni s bílými ocásky na okamžik ztuhli a odskočili do hustého křoví. Šediví králíci se zavrtávali hlouběji do svých nor a veverky vystřelily vysoko do korun stromů. Nemuseli se ho bát, protože jeho panství se vztahovalo pouze na lidi, ať už umírali na stáří, nemoci nebo neštěstí, kdežto pro duše zvířat si chodili jiní. Jen osamělá puma odpočívající ve stínu nízkých větví před ním neutekla, neboť i ona byla nositelkou smrti.

Už došel téměř k chatrči, kde si měl vyzvednout další duši, když tu mu přeběhl po zádech divný, palčivý pocit. Zpomalil a pozorně se rozhlížel kolem, ale viděl jen vlnící se zelené větve, které se ohýbaly v poryvech větru.

A přece ho někdo sledoval, a nebylo to z jeho vlastní vůle, jako když se tu a tam rozhodl některému smrtelníkovi sám zjevit.

Zamžikal a vklouzl do nekonečného meziprostoru, aby zjistil, kdo to způsobil.

Sotva pět metrů od něj stála žena, dosud velmi mladá, skrytá za mohutným šedým kmenem dubu, oči upřené na místo, kde ještě před chvílí stál on. Přistoupil blíž a bedlivě si ji prohlížel.

Nemoc z ní sálala každým pórem, byla cítit z jejího potu a rozlézala se jí v podobě červené vyrážky po tváři a krku. Zlatavě hnědou pleť měla bledou, o pár odstínů světlejší než on sám. Mžourala na něj pronikavýma, horečkou skelnýma očima a stála úplně bez hnutí.

Očividně ji zarazilo, že ze silnice náhle zmizel, a těkala pohledem po okolí, aby ho znovu našla.

Naklonil hlavu na stranu.

Většina lidí k němu byla slepá a zahlédla ho až na samém prahu smrti. Tak mu to ostatně vyhovovalo. Jenže ona se chovala docela jinak. Nepříjemný pocit rychle vystřídala zvědavost a v hlavě se mu rojila spousta otázek.

Jak to, že mě vidí? Proč? A především: co přesně vidí?

Právě pro její duši měl nyní namířeno. Přestože jí zbývalo už jen pár okamžiků, nějak se mu ji nechtělo brát ze světa. Snad by mohl její odchod na chvíli odložit, aby se o ní dozvěděl trochu víc.

Stoupl si těsně za ni a znovu se zviditelnil. „Schováváš se přede mnou, Nello?“

Trhla sebou, prudce se otočila, opřela se zády o hrubou stromovou kůru a medově zbarvená hruď se jí prudce dmula. Podomácku utkané šaty měla na ramenou roztržené, takže jí bylo vidět mateřské znamínko ve tvaru srdíčka a výmluvně rudé skvrny, které se táhly po klíčních kostech až ke krku. Zpod šátku na hlavě jí vyklouzávaly husté černé kudrny, celé lesklé potem. Všiml si, jak se Nelle zrychlil tep, když ji oslovil jménem, ale neutekla ani neodvrátila pohled. Necítil z ní *skutečný* strach, což v něm podnítilo ještě větší zvědavost.

„Mamka vždycky říkávala, že před smrtí se člověk neschová – ale je lepší se jí klidit z cesty, když dělá svou práci.“ Hlas měla tichý a chraplavý, oslabený vytrvalým kašlem.

„Tvoje máma byla chytrá žena,“ zamumlal.

„Když už jsi tady, tak se s ní nejspíš brzo uvidím,“ řekla Nella a bylo jasné, co má na mysli.

„Moc chytrá žena,“ opakoval a tentokrát to myslel jako kompliment pro ni.

Zachvěla se, ale dál se snažila stát zpříma. „Vypadáš jinak, než jsem si představovala.“

Zamyslel se nad tím. „Jak jinak?“

Odmlčela se a ztěžka se nadechla. „Viděla jsem, jak jsi odnášel pánovu nejmenší holčičku Maybelle. Tehdy jsi byl zrzavá ženská v zelených

mušelínových šatech, která působila jako z jiného světa. A když sis odváděl tenkrát v salonu sestru paní Carterový, měl jsi kůži žlutou jako včerejší kukuřičnej chleba. Ale vždycky jsem tě poznala, protože máš takový výrazný obrysy, skoro černý."

Smrtonoš ohromeně přikývl. Ještě nikdy ho žádný člověk neviděl tak zřetelně. „A to vidíš i teď?"

Přikývla a ukázala na něj. „Vidím to dočista jasně."

„Už odjakživa?"

Probodávala ho sytě hnědýma očima, které se třpytily ve světle proudícím našikmo mezi větvemi. „Vídám tě už odmalička. A maminka tě vídávala zrovna tak. Nevím proč – to jsou holt věci mezi nebem a zemí. Nejspíš to bude od pánaboha."

Na prsou ho pošimral nezvyklý pocit. Tohle nebylo obvyklé škemrání o milost na smrtelné posteli, když ho zatracenci prosili, aby si jejich duši ještě neodnášel. Tohle byl zajímavý rozhovor.

„Ty věříš v Boha?"

„Občas." Zadívala se někam do dálky.

„No tak, pojď se připravit." Pokynul jí silnou hnědou rukou, která pro ni byla naprosto skutečná, ačkoli pro ostatní lidi zůstávala neviditelná.

Cestou k její nízké chatrči, stojící na samém konci plantáže na okraji hustého lesa a vysokého ostružiní, nepromluvili ani slovo. Byl to i podle lidských měřítek ubohý příbytek, kam hrubě tesaná okna vpouštěla jen málo světla a čerstvého vzduchu. Ledabyle seříznuté dveře netěsnily, takže se jim záhadně dařilo přes den zadržovat uvnitř vedro a v noci vpouštět lezavě studený vzduch. Z hrubých mourovatých stěn vyráželo proutí a v přítmí se na nich leskly střípky ústřicových skořápek. Na jedné straně stál jednoduchý krb, na druhé dva hrbolaté kavalce a vedle nich stojan s umyvadlem, džbán a dva nočníky, odkud se v dusném horku linul štiplavý chorobný puch. Kromě toho zahrnovalo vybavení chatrče už jen čtverhranný dřevěný stůl, dvě židle, pár kastrůlků a trošku suchých zásob.

Pomohl jí na nejbližší slamník, kde na špinavé látce ležela malá kniha se žlutou obálkou. Odsunul ji stranou, aby si mohla lehnout.

Jakmile se natáhla, všechna síla jako by jí z těla vyprchala. Posadil se na jednu z vachrlatých židlí a zadíval se na ni.

„Kde jsou ostatní?“ zeptal se, spíš jen aby řeč nestála.

„Když onemocněl dozorce, odvezli všechny zdravý otroky do domu pánova bratra a v panským domě zatloukli dveře.“

„Proč jsi nejela s nimi?“

Ukázala na svou kůži posetou vyrážkou. Oči se jí horečnatě lesklý a šaty měla úplně propocené. Věděl, že lidé opouštějí své mladé i z méně závažných důvodů.

„Tak, a co teď?“ zasípala. Zakryla si při kašli ústa a na dlani se jí objevila krev.

Zamyslel se a pak odpověděl: „Vezmu si tvou duši a rychle odtud odejdeme.“

Přikývla a nic nenamítala. „Bude to bolet?“

„Všechnu bolest zanecháš tady.“

„To je dobře. Nic jinýho jsem v životě nepoznala.“

Zašátrala po knize, Smrtonoš jí ji podal a letmo při tom pohlédl na název.

Robinson Crusoe.

„Je pro tebe důležitá?“

Přikývla. „Otec – totiž pan Carter – mi z ní předčítal, když jsem byla malá. Teď už si ji dokážu číst sama, protože jsem dávala pozor na hodinách jeho nevlastní dcery Mary.“ Přitáhla si svazek těsně k hrudi. „Je to pro mě tak trochu útěcha.“

„S sebou si ji vzít nemůžeš.“ A přece to lidé zkoušeli v jednom kuse. Zlato, šperky, doklady, jednou dokonce i výstavního vepře. Světský majetek neměl v příštím životě žádnou hodnotu. Kývl směrem ke knize. „O čem je?“

Vlastně ho to ani moc nezajímalo, jen se mu ji pořád nechtělo odnést – zatím ještě ne.

Otřela si ruku o sukni, kde zůstala krvavá šmouha. „O jednom muži, co se vydá do světa za dobrodružstvím a zažije všechno možné. Udělají z něj otroka, ale on se nakonec osvobodí.“

Smrtonoš ji pozoroval. „A to by sis přála taky?“

Přikývla tak horlivě, až zaúpěla. „Dala bych cokoli, abych mohla poznat svět. S bratrem jsme o tom vždycky snili. Jak odsud jednou odjedeme a budeme cestovat. Silas říkal, že život musí nabízet víc než jenom tohle.“ Malátně ukázala na popraskanou prkennou podlahu svého příbytku. Pak se rozkašlala a plíce jí zaplavil hustý, vlhký hlen.

Bylo zřejmé, že už jí moc času nezbývá.

Správně by ji měl teď uchopit a přepravit její duši na druhou stranu, ale… nějak se mu do toho nechtělo. Měl chuť si s ní dál povídat.

„Pověz, kam by ses vypravila, kdybys mohla?“ zajímal se a dál odkládal nevyhnutelné.

„Kamkoli, hlavně pryč odsud.“

„A žádné konkrétní místo tě nenapadá?“

Chvíli mlčela a přemítala, protože na nic podobného se jí zřejmě dosud nikdo nezeptal. „Chtěla bych se podívat všude. Na místa, co jsem o nich jenom slyšela, třeba do Paříže a Londýna nebo tam, odkud prý pocházel mámin tatínek. Chtěla bych vidět svět a všechny ty úžasný věci, co v něm jsou. Chtěla bych být svobodná,“ vypravila ze sebe s přerývaným dechem.

Smrtonoš pokrčil rameny, jako by ho její odpověď trochu namíchla. „Vlastně ani není o co stát. Jedno místo je jako druhé a lidi jsou všude stejní.“

„Tomu nevěřím. Myslím, že se někde určitě najdou lepší – aspoň než ti, co jsem poznala tady,“ prohlásila vzdorně.

Smrtonoš si posměšně odfrkl. „Můžu tě ujistit, že nikde nestojí za nic.“ Vzpomněl si na muže, kteří jižně odtud podpalovali celá města, jen aby si podmanili ty, které pokládali za méněcenné, a nechávali za sebou samou zkázu. Rozhodně si nezasloužili zůstat naživu, ale ještě nenastal jejich čas. Až na ně dojde řada, připraví jim něco mimořádného. Nakonec poznají, že nikdo není tak krutý jako on.

„Ale co já? Co jsem komu kdy udělala?“

Smrtonoš ji přelétl pohledem, jako by jí viděl až do morku kostí a poznal, jaká doopravdy je. Měla pravdu. Narodila se jako otrokyně v téhle Bohem zapomenuté době. Navzdory špatnému zacházení však její duše zůstávala čistá.

To se Smrtonošovi do plánů nehodilo, a tak to přešel bez dalšího komentáře.

„Ty jsi jediná. Miliony dalších jsou darebáci a jen čekají, co by komu mohli provést. Život na tomhle světě ani nestojí za námahu."

Ohromením otevřela pusu. „Jak to můžeš říct? Zrovna *ty* bys měl přece nejlíp vědět, jakou má život cenu."

„Viděl jsem toho víc než dost."

Nella důrazně zavrtěla hlavou. „Tak v tom případě ničemu nerozumíš. Myslím životu. Já taky poznala trápení a příšerností habaděj. Ale mamka mi připomínala, že se vždycky najde mezi lidmi láska, i na tomhle hrozném místě." Nepochybně měla na mysli plantáž, kde musela s ostatními dřít. „Třeba v rodině… i když už všichni odešli. Vždycky se najdou lidi, který máme rádi a oni mají rádi nás… i kdyby to bylo už jenom ve vzpomínkách. Tohle po nás nakonec zůstane. Jen díky tomu dokázali našinci přežít tohle peklo. Díky naději. Kdybys dával lepší pozor, určitě by sis toho všiml."

Povytáhl obočí údivem nad její kuráží. I na prahu smrti, tváří v tvář vší hrůze, co si vytrpěla, byla ochotná přít se se samotnou smrtí. „Takže ty myslíš, že v lidech nevidím dobro?" zeptal se jí. „A ty… bys mi ho dokázala ukázat? To se snažíš naznačit?"

Pohled se jí najednou rozjasnil. „Nech mě žít – dovol mi prožít život ještě jednou. Ukážu ti to dobro. Je všude kolem nás."

Smrtonoš se posměšně ušklíbl, ale její návrh ho zaskočil. Nežila ještě dost na to, aby poznala pomýlenost svých slov. Kdyby chodila po světě tak dlouho jako on, došla by nutně ke stejnému závěru. Ona, narozená jako otrokyně, by to přece měla vědět líp než kdokoli jiný.

Na chvíli se zarazil a zvažoval její nabídku. Už spousta lidí žadonila, aby je na poslední chvíli ušetřil, ale on se nikdy nedal obměkčit. „Takže ty bys chtěla žít dál?"

Střelila po něm pohledem. „Ano."

Smrtonoš byl podivně rozrušený: dosud se nikomu nesvěřil se svými myšlenkami, natož s plány. Znovu si je v hlavě promítl. Připadalo mu to jako nejlepší řešení. „Lidi už mě unavují. Mohl bych vzít tvou duši, přenést ji do nového světa a tam bys mohla prožít život znova."

„Jak to myslíš, do nového světa?“

„Do toho, co vznikne, až tenhle zničím,“ prohlásil Smrtonoš jakoby nic.

Prudce se narovnala, oči vytřeštěné, jako by sebrala poslední síly. „Ale to nesmíš! Co všichni lidi? Co můj bratr Silas? Vždyť pořád někde žije. To je chceš dočista všechny zahubit?“

Zamračil se. Zřejmě nedokázala jeho prostý plán ocenit. „Jenže o to právě jde. Myslím, že nikdo z nich nestojí za záchranu. Bude jedině dobře začít znova od nuly,“ vysvětloval. „Pochopila bys to, kdyby –“

„To teda rozhodně ne!“ Nellin hrudník se namáhavě zvedal. „Jsem tu přece já, Silas, i moje maminka byla dobrá, než umřela, a jistě i plno dalších. Určitě nejsme všichni tak špatní, jak říkáš.“

„Ujišťuju tě, že mám pravdu.“

„Najdu ti důkazy. Ukážu ti, co sám nevidíš. Dej mi ještě jednu šanci… na život.“

Nechat ji naživu… na světě tak, jak je. Smrtonoš se nad tím zamyslel. Dokázala by to? Způsobit, aby v nich našel zalíbení? Ukázat mu něco, o čem zatím neví? Její sebejistota ho bavila. „Takže když tě ušetřím, daruju ti nový život, tak mi opravdu přineseš důkazy? A já se pak rozhodnu, jestli má lidstvo dál pokračovat?“

Oči se jí rozšířily hrůzou, ale přikývla. „Jaké důkazy by sis představoval?“

Opravdu, jaké? Sjel pohledem ke žluté knize.

Smrtonoš se široce usmál, protože ho už dlouho nic tolik nenadchlo. „Jako v té tvojí knize – budeš Robinson Crusoe. Zapisuj svá dobrodružství, ukaž mi, že člověk stojí za záchranu.“ Dosud nevěnoval hloupým zápiskům lidí, co se marně snažili zanechat po sobě stopu, žádnou pozornost. Ale tohle bylo něco jiného. Tohle psaní bude určené pouze jemu.

„A co za to?“ Přimhouřila oči. „Vždycky člověk musí zaplatit nějakou cenu.“

Nella nepřestávala Smrtonoše ohromovat. Pomyslel si, že ačkoli toho ze světa za hranicemi Carterovy plantáže v Georgii moc nepoznala, přece jen pochopila základní pravidlo života: za každou nabíd-

ku se platí. „Dám ti druhou šanci, po které toužíš. Opravdovou šanci poznat život, nejen chatrče otroků. Věnuju ti rovnou několik životů na svobodě a dar, že ti budou rozumět všude, kam přijdeš. A ty pro mě budeš psát. Dokaž mi ty svoje vznešené řeči o vykoupení a lásce –“

„A co ztratím?“ přerušila ho.

Smrtonoš se opřel na židli, ale její neuctivé chování v něm zvědavost spíš ještě znásobilo. Pomalu se mu v koutku úst začal rýsovat úsměv. „Nebudeš mít potomstvo. Žádnou rodinu. Nezanecháš na téhle zemi hmatatelný odkaz. Jenom slova, která pro mě napíšeš. A nesmíš o naší úmluvě nikomu nic prozradit.“ Roztáhl širokou hnědou dlaň, jak ho ten nápad samotného nadchl. „Co ty na to?“

„A jak se k mému psaní dostaneš?“

„Budeš ho postupně zveřejňovat a já se s tebou jednou za čas sejdu, abychom ho probrali, nebo cokoli dalšího, co mi budeš chtít ukázat.“

Zhluboka a přerývaně se nadechla. „A jak poznáš, že ty příběhy pocházejí ode mě?“

„Prostě to poznám.“ Líbilo se mu, jak ho podceňuje. „Nějaké další otázky?“

„Jak dlouho to potrvá?“

„Dokud to vydržíš.“ Usmál se ještě víc. „Vzhledem k náročnosti úkolu nepředpokládám, že to bude příliš dlouho.“

„A když se neshodneme?“

„Tak zemřeš. Vezmu si tvou duši a s ní i zbytek světa, jak jsem si naplánoval.“

Sledoval, jak jí hlavou proběhl proud vzpomínek: na jejího bratra a prvního kamaráda Silase, kterého před pěti lety prodali někam na předměstí New Orleansu. Na maminku, která krátce na to zemřela. A na její následující osamělý život otrokyně a dcery pana Cartera. „To přece nemůžeš.“

„Ale ano, můžu, a taky to udělám.“ Usmál se na ni, navzdory jejím úzkostem spokojený se svým nápadem. „Bude záležet jen a pouze na tobě a na tom, jak splníš naši dohodu. Jestli mě nepřesvědčí tvoje psaní a to, co mi ukážeš, tak půjdeš se mnou a tenhle svět vezme taky za své.“

Chaloupku naplnil její těžký dech, zatímco mlčky zvažovala jeho nabídku – buď dar života, nebo jistou smrt.

Nella zvolna natáhla ruku. „Přijímám."

Vzal její útlou dlaň do své. Uvažoval, kdy asi uzná porážku – kdy uvidí svět jeho očima a podvolí se jeho vůli.

„Čas od času se za tebou zastavím – dám ti vždycky vědět. Mezitím se budu těšit na to, co mi připravíš." Natáhl dlouhý hnědý prst a přejel jím dívce po čele.

Nella se zachvěla. Sledoval, jak jí po kůži přeběhl chladivý pocit ustupující bolesti. Zvedla se a poprvé po dlouhé době se bez námahy nadechla, jelikož měla náhle plíce docela čisté. Ohromeně zírala na své ruce, z nichž zmizely všechny rudé skvrny, sytě hnědá kůže byla hladká a pohyb ji už nebolel. S uspokojením pozoroval, jakou u ní způsobil proměnu.

Smrtonoš vstal a zvedl za ruce i Nellu. Trochu zavrávorala, ale pak našla rovnováhu a přitiskla si knihu k hrudi.

Podívala se na něj vykulenýma a nejistýma očima. „A co bude teď?"

Usmál se, až se mu v opáleném obličeji zablýskly bílé zuby. „Pravda, co teď?"

Část I

SAVANNAH

Červen, současnost

List *Savannah Tribune*

Sloupek „Stopy v prachu"

KŘIŽOVATKA SVĚTŮ: ZUBATÁ SE NAŠEMU MĚSTU VYHÝBÁ

Vivian Edwardsová

Strašidelné zvěsti o městu Savannah se odjakživa zakládaly na pravdě, jakkoli se je mnozí pokoušejí popírat. Vedení města se dlouhodobě snaží vyvracet tvrzení turistů, že se jim nad postelí v hotelu Marshall House zjevil duch, případně že nějakého zahlédli číhat za dubem na Madison Square, jako by tu po sobě zanechal cosi nedokončeného nebo si zkrátka nebyl svým odchodem ze světa zcela jist. Starosta a další městští předáci by nejraději lovce duchů, kteří tu pátrají po paranormálních jevech, vykázali za hranice města a nalákali místo nich návštěvníky vyššího kalibru. Ale co když je naše město, známé svou jižanskou pohostinností, zároveň jakousi křižovatkou mezi pozemským a posmrtným životem… anebo ještě hůř, co když smrtka naše město přehlíží – co když zubatá zlenivěla, takže tu po ní zůstává nepořádek a nepokojné duše?

Pokud si během dovolené přejete zahlédnout něco z onoho světa, pak vám má Savannah jistě co nabídnout. Podívejte se na speciálního průvodce na straně…

1.

Sedím jako obvykle ve své oblíbené kavárně a čekám na Smrtonoše. Příjemně se mi tu tráví čas, než se dostaví na naši pravidelnou schůzku, aby ohodnotil, co jsem v poslední době napsala.

Širokými okny proudí dovnitř slunce a zaplavuje kavárničku v pařížském stylu teplým, útulným světlem. Zvonek nade dveřmi se každou chvíli rozcinká, jak se dovnitř hrnou další zákazníci v krátkých tričkách, kraťasech a žabkách, které sem nalákala vůně čerstvého pečiva a silné kávy.

Řadí se u pultu s nachystanými foťáky, aby si pilně zaznamenali autentickou atmosféru města Savannah, a nemůžou se vynadívat na lákavou nabídku duhově zbarvených makronek, čokoládových šátečků a voňavých croissantů. Podnikem se nese změť hlasů a tiché hudby, která se line z ukrytých reproduktorů a mísí s vrčením mlýnku na kávu a klokotáním kávovaru, z něhož prýští do bílých šálků hladký proud husté tekutiny.

Vezmu do ruky noviny *Savannah Tribune* a znovu pročítám svůj pravidelný sloupek „Stopy v prachu“, tentokrát o málo známé historii černošských obyvatel Savannah a okolí. Jak zvláštní, tahle potřeba vidět vlastní slova vytištěná, a přece nikdy nedokážu odolat.

Co chvíli zvednu oči od čtení a zaposlouchám se do švitoření turistů, kteří si vykládají o výstavních domech z dob před občanskou válkou, o dlážděných ulicích a o tom, že se po starém městě údajně

potulují duchové. Všechen ten lomoz pro mě představuje vítané rozptýlení od duchů, kteří straší pro změnu v mé hlavě.

V téhle kavárně se mi dobře čeká, než znovu stanu tváří v tvář smrti.

A čekání mám za sebou opravdu hodně.

Nikdy bych nevěřila, že to potrvá tak dlouho.

Myslela jsem, že mě Smrtonoš navštíví hned po Winstonově smrti.

Představovala jsem si, že prostě zvednu oči od lůžka a uvidím posla smrti, jak se opírá o dveře nemocničního pokoje, hlavu nakloněnou, ruce založené na prsou, ve tváři samolibý úšklebek a v očích plamínky, protože vyhrál – protože se ukázalo, že měl možná celou dobu pravdu.

Kéž by tehdy opravdu přišel.

Winston byl poslední milovaný člověk, kterého jsem ztratila. Poslední kapka, která mě zlomila, takže od té doby píšu míň a míň.

Jenže on nedorazil.

Neobjevil se tehdy a nepřichází ani teď.

Od chvíle, kdy jsem vyšla z nemocnice, uplynuly už tři roky, dva měsíce, šest dnů a šestnáct hodin, a stále nic. Občas jsem Smrtonoše nepotkala celé roky a někdy mezi jeho návštěvami uběhlo třeba i deset let. Dřív jsem se vždycky děsila, kdy se objeví, bála jsem se těch setkání, protože jsem nikdy nevěděla jistě, jestli ho moje zápisky uspokojí natolik, aby naše věčná dohoda mohla dál pokračovat… aby moje duše i všechny ostatní zůstaly dál v sázce.

Nepopírám, že i přes obrovskou tíhu svého úkolu jsem zažila i leccos krásného. Slyšela jsem na Velikonoční neděli u Lincolnova památníku zpívat Marian Andersonovou, seděla jsem vedle Langstona Hughese, když psal svoje „Unavené blues“, inspirované jedním z našich nočních tahů, a projížděla jsem spolu s Olliem Stewartem v konvoji Charlese de Gaulla při osvobození Paříže roku 1944. Jako reportérka jsem byla u toho, když prezident Lyndon B. Johnson podepisoval v roce 1965 zákon o volebním právu pro všechny občany.

Sledovala jsem na zrnité černobílé televizní obrazovce, jak lidé udělali první kroky na Měsíci, a napsala jsem o tom do novin. Už po

dvě staletí shromažďuju a zaznamenávám hory důkazů o tom, kolik toho má lidstvo v sobě dobrého – o naší úžasné moudrosti, vynalézavosti a povaze, která stojí za záchranu. Nikdy to nebyl jednoduchý úkol – sepsat příběhy o všech lidech, s nimiž jsem se setkala, a o místech, jež jsem navštívila, v zoufalé naději, že najdu dostatek důkazů, abych všechny zachránila.

Za čtrnáct dnů uplyne přesně 240 let od chvíle, kdy jsme se tehdy v chatrči na plantáži poprvé setkali. Přemýšlím, co asi řekne na můj poslední sloupek. Takový kratičký článeček, úplné nic proti dlouhým cestopisům a reportážím, které jsem psávala kdysi a jež se objevovaly v nejprestižnějších listech. Jenže psát do černošských novin mi vždycky připadalo důležitější, jako by tam moje slova mohla rezonovat navěky. Už bych měla rychle vypracovat další text, protože termín se neúprosně blíží, ale zatím nechávám notebook ležet bez povšimnutí.

Vtom mi zapípá telefon. Připomínka přednášky, na niž se chystám dnes večer. Nalistuju znovu titulní stranu novin a sjedu prstem po recenzi na článek doktora Sebastiana Moorea, historika mezinárodní žurnalistiky, který se specializuje na černošské novináře. Při čtení titulku mi přeběhne mráz po zádech: ZAPADLÉ HLASY: PÁTRÁNÍ PO ČERNOŠKÁCH V HISTORII ŽURNALISTIKY PROSTŘEDNICTVÍM DÍLA JIMI IRELANDOVÉ A DALŠÍCH.

To jméno ve mně vyvolá ohňostroj vzpomínek. Šlo o jedno z mých mnoha převtělení. I po tak dlouhé době mi vždycky zatrne, když někde zahlédnu černé na bílém své dřívější já.

Prohlížím si čtyři písmena svého někdejšího jména, která mi evokují život v dávné minulosti, a nedokážu se ubránit pokušení aspoň na okamžik se k němu v duchu vrátit. Nastavila jsem si v počítači upozornění na všechna svá stará jména, kdyby o nich náhodou v univerzitních databázích nebo jinde na internetu padla zmínka. A tady zjevně došel nějaký nafoukaný profesor k názoru, že moje dílo stojí za důkladný rozbor – dokonce přímo v časopisu *New Yorker*. Uráčil se na mě shlédnout ze svojí slonovinové věže. Dnes večer mám v úmyslu zjistit, kdo si ten pán myslí, že je.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Úžasný život a lásky Nelly Carterové**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.